

Dokument nr. 8:27

(2004-2005)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Signe Øye,
Karl Eirik Schjøtt-Pedersen, Reidar Sandal og Sigvald Oppebøen Hansen

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Signe Øye, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen, Reidar Sandal og Sigvald Oppebøen Hansen om introduksjonsprogram for utlendinger som har arbeid som religiøse forkynnere i Norge

Til Stortinget

BAKGRUNN

Forslagsstillerne mener det er vesentlig for en vellykket integrering at alle som har lovlig opphold i Norge, får et tilbud om å bli aktive deltakere i vårt samfunn. Det forutsetter at alle får mulighet til å lære norsk så vel som kunnskap om norske samfunnsforhold. Utenlandske forkynnere som har arbeid i religiøse trossamfunn faller utenfor eksisterende introduksjonsprogram. De vil heller ikke være omfattet av forslaget til lov om endringer i introduksjonsloven mv. (jf. Ot.prp. nr. 50 (2003-2004) om en rett og plikt til norskopplæring)). Hvis de kommer fra et annet EØS-land, vil de verken ha en rett eller plikt til norsk- og samfunnsfagopplæring. Kommer de som arbeidsinnvandrere fra et land utenfor EØS-området, vil de ha en plikt, men ingen rett til norsk- og samfunnsfagopplæring.

Forkynnere i trossamfunn har en nøkkelrolle gjennom veiledning av mange med innvandrerbakgrunn i Norge. Det er av avgjørende betydning at forkynneren har grunnleggende kjennskap til det samfunn forkynnelsen foregår i. Forslagsstillerne mener at forkynnere er en gruppe som vil trenge et særskilt tilrettelagt program. Religiøse forkynnere har i større utstrekning enn mange andre arbeidsinnvandrere, en funksjon som veiledere. Trossamfunnene er med på å gi trygghet, støtte og veiledning for mange etniske minoriteter i møte med det norske samfunn. Mange

barn deltar i ulike former for opplæring. For å styrke de religiøse forkynneres mulighet til å medvirke til en positiv integrasjon, skal det sikres at disse får kjennskap til norsk språk og sosiale normer. Ikke minst gjelder dette for forkynnere som kommer fra land som har en samfunnsstruktur svært ulik den norske.

En vellykket integreringsprosess bygger på respekt for religionsfrihet for alle. Det understrekes at det ikke skal legges hindringer i veien for den absolute tros-, tanke- og talefrihet. Dermed er det ikke ønskelig å begrense selve forkynningsfriheten. Ansvarlige nøkkelpersoner blant religiøse minoriteter skal derimot bli kjent med de regler som gjelder i et demokratisk og moderne samfunn. De religiøse forkynnerne skal medvirke til at innvandrere kan oppnå en raskere integrering på basis av demokratisk tenkning, yrings- og trosfrihet, individuelle rettigheter, likestilling og personlig frihet. Derfor er det et offentlig ansvar å sikre at de religiøse forkynnerne kjenner til de nødvendige spilleregler i det norske samfunn.

Forslagsstillerne fremmer forslag om et obligatorisk introduksjonsprogram for forkynnere som har til hensikt å arbeide som forkynnere over tid. Gjennomføring av introduksjonsprogrammet skal være en forutsetning for å få arbeids- og oppholdstillatelse. Introduksjonsprogrammet skal kun inkludere språkopplæring og opplæring om norske samfunnsforhold. Opplæringen må tilpasses lokale forhold og ta hensyn blant annet til om forkynneren er ansatt på hel- eller deltid. Det bør legges til rette for at opplæringen kan foregå utenom ordinær arbeidstid. Dispensasjon bør gis til forkynnere som kan dokumentere at de besitter kunnskap som i store trekk svarer til innholdet i introduksjonsprogrammet.

Forslagsstillerne ser også nødvendigheten av at forkynnere sikres individuelle rettigheter. Det er i dag i for stor grad opp til det enkelte menighetsråd å

Beriktiget avtrykk

avgjøre hvorvidt forkynneren får mulighet til å lære språk og å lære norske samfunnsforhold å kjenne. Mange forkynnere har selv et stort ønske om norsk-opplæring og større kunnskaper om det norske samfunn.

Forslagsstillerne vil også be Stortinget anmode Regjeringen om å fremme forslag om hvordan det norske samfunn bedre kan imøtekomme etterspørselen etter kvalifiserte forkynnere i de større trossamfunnene her i landet. Flere store trossamfunn er i dag avhengige av å hente kvalifiserte forkynnere utenlands. Det skyldes blant annet manglende mulighet for å få relevant teologisk utdanning i Norge.

Det er også stor forskjell på de ulike forkynnerne som praktiserer i Norge. Dette gjelder både med hensyn til utdanningsbakgrunn og deres rolle som forkynnere. Noen har en svært begrenset utdanning og funksjon. Mange av disse har lært å gjengi en tekst, men ikke tolke den. Andre forkynnere har utdanning fra andre land og har en dypere innsikt i selve forkynnelsen. Dette har stor betydning for hvilken forkynnelsen som gis. Forslagsstillerne mener at en må vur-

dere å tilby relevant teologisk utdanning for personer som tilhører andre store trossamfunn. Da dette vil dreie seg om et relativt beskjedent antall personer, vil et samarbeid med andre universiteter og religiøse samfunn i de nordiske landene være det naturlige.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om et obligatorisk introduksjonsprogram for religiøse forkynnere.
2. Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvordan det norske samfunn i større grad kan bidra til at forkynnere i store religiøse minoritetssamfunn kan få en teologisk utdanning i Norge eller i Norden.

24. november 2004